
ΜΕΡΟΣ Ι – ΕΠΙΠΕΔΟ Ι

1. Βασικά στοιχεία τεχνικής στην κιθάρα

1.1. Τεχνική δεξιού χεριού

Βασικοί τρόποι παιξίματος στην συνοδεία τραγουδιού

Συγχορδίες

Εναλλαγή μπάσου

Αρπίσματα

Προ-ασκήσεις για την εκτέλεση συγχορδιών και αρπισμάτων

Ορισμένες προ-ασκήσεις σε ανοικτές χορδές της κιθάρας είναι σημαντικές για την σωστή εκμάθηση του παιξίματος των συγχορδιών και των αρπισμάτων. Στην αρχή οι ασκήσεις αυτές πρέπει να μελετηθούν αργά και συνειδητά, έτσι ώστε να ελέγχουμε την ροή της κίνησης των δαχτύλων, και αργότερα να επαναλαμβάνονται που και που, ώστε να αυτοματοποιήσουμε τον καλύτερο δυνατό τρόπο παιξίματος.

Τα δάχτυλα του δεξιού χεριού, αντίχειρας, δείκτης, μέσος και παράμεσος συμβολίζονται με λατινικά γράμματα, ως εξής:

αντίχειρας	p
δείκτης	i
μέσος	m
παράμεσος	a

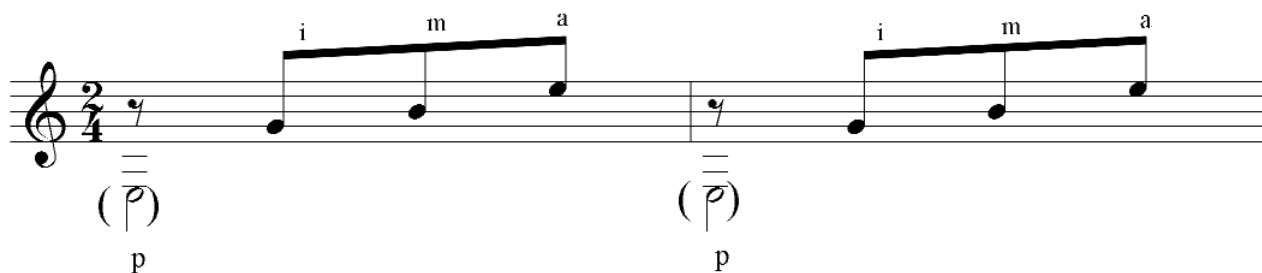
I. Ο αντίχειρας (p) τοποθετείται χαλαρά τεντωμένος στην 6^η χορδή (Μι μπάσο), ο δείκτης (i), μέσος (m) και παράμεσος (a) τοποθετούνται αντίστοιχα πάνω στις χορδές 3^η (Σολ), 2^η (Σι) και 1^η (Μι) με τις φάλαγγες των δαχτύλων να σχηματίζουν γραμμική καμπύλη.

Ο καρπός του χεριού βρίσκεται σε απόσταση περίπου μιας παλάμης από το σώμα της κιθάρας και ο πήχης μαζί με την παλάμη βρίσκονται στην ίδια ευθεία (Δεν γίνεται «σπάσιμο» του καρπού).

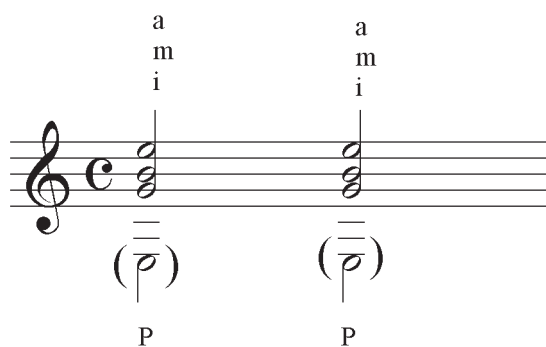
Ο δείκτης κτυπά την 3^η χορδή, έτσι ώστε να κινηθούν μόνο η πρώτη και η δεύτερη φάλαγγα του δάχτυλου προς το εσωτερικό της παλάμης και χωρίς να επηρεάζει την ακινησία των άλλων δαχτύλων. Επιστρέφοντας ο δείκτης εκτείνει την πρώτη και δεύτερη φάλαγγα στο ύψος της τρίτης.

Την κίνηση αυτή επαναλαμβάνουμε πολλές φορές, έτσι ώστε να εκτελείται αβίαστα και φυσικά. Την ίδια ακριβώς κίνηση εκτελεί ο μέσος και ο παράμεσος στην 2^η και 1^η χορδή αντίστοιχα.

- II.** Ο αντίχειρας (p) τοποθετείται και σ' αυτή την άσκηση χαλαρά τεντωμένος στην 6^η χορδή (Μι μπάσο), ο δείκτης (i), μέσος (m) και παράμεσος (a) τοποθετούνται αντίστοιχα πάνω στις χορδές 3^η (Σολ), 2^η (Σι) και 1^η (Μι) με τις φάλαγγες των δαχτύλων να σχηματίζουν γραμμική καμπύλη. Κτυπάμε τις χορδές με τα δάχτυλα i, m, a, έτσι ώστε τα δάχτυλα να κινηθούν το ένα ύστερα από το άλλο και με κατεύθυνση προς το εσωτερικό της παλάμης μας. Αυτή η κίνηση πρέπει να επιτευχθεί αβίαστα, θέτοντας σε ενέργεια μόνο τις δύο πρώτες φάλαγγες των δαχτύλων.

- III.** Ο αντίχειρας (p) ακουμπά χαλαρά τεντωμένος την 6^η χορδή (Μι μπάσο). Ο δείκτης (i), μέσος (m) και παράμεσος (a), αγγίζουν χαλαρά τις χορδές Σολ, Σι και Μι αντίστοιχα σχηματίζοντας με τις φάλαγγές τους γραμμική καμπύλη. Τώρα τα δάχτυλα i, m, a χτυπούν ταυτόχρονα τις χορδές, εκτελώντας την κίνηση με τις δύο πρώτες φάλαγγές τους και με φορά προς το εσωτερικό της παλάμης, παράγοντας έτσι το άκουσμα μιας τρίφωνης συγχορδίας. Την κίνηση αυτή των δαχτύλων επαναλαμβάνουμε πολλές φορές, αρχίζοντας πάντα την κίνηση από το επίπεδο της τελευταίας φάλαγγας και προσέχοντας να μην σταματάμε την ροή της κίνησης όταν τα δάχτυλα συναντάνε τις χορδές.

- IV.** Ο αντίχειρας (p), δείκτης (i), μέσος (m) και παράμεσος (a) ακουμπούν χαλαρά πάνω στις χορδές 6^η (Μι μπάσο), 3^η (Σολ), 2^η (Σι), και 1^η (Μι) αντίστοιχα. Εκτελούμε ακριβώς την ίδια κίνηση των δαχτύλων, όπως και στην προ-άσκηση **I**, με την διαφορά ότι τώρα την κίνηση ξεκινά ο αντίχειρας που κτυπά την 6^η χορδή με την πρώτη του φάλαγγα και πλησιάζει κάμπτοντάς την ελαφρά την πρώτη φάλαγγα του δείκτη, παρασύροντάς τον στην ροή της κίνησης, την οποία συνεχίζει ο μέσος και τέλος ο παράμεσος, έχοντας έτσι ολοκληρώσει την δημιουργία ενός τετράφωνου αρπίσματος. Πριν επαναλάβουμε την κίνηση, καλό θα ήταν να μεσολαβήσει ένα μικρό χρονικό διάστημα απόλυτης ηρεμίας και χαλάρωσης των δαχτύλων πάνω στις χορδές.
- V.** Ο αντίχειρας, ο δείκτης, ο μέσος και ο παράμεσος αγγίζουν χαλαρά και με στρογγυλεμένες τις φάλαγγές τους τις χορδές Μι μπάσο, Σολ, Σι και Μι αντίστοιχα. Στην προ-άσκηση αυτή, τα δάχτυλα χτυπούν ταυτόχρονα τις χορδές, παράγοντας έτσι μια τετράφωνη συγχορδία. Η κίνηση αυτή πρέπει να εκτελεσθεί αβίαστα, ούτως ώστε, ο μεν αντίχειρας αφού κτυπήσει την 6^η χορδή με την πρώτη του φάλαγγα, θα κατευθυνθεί προς την πρώτη φάλαγγα του δείκτη ο οποίος μαζί με τον μέσο και παράμεσο έχουν κτυπήσει την ίδια χρονική στιγμή τις χορδές 3^η, 2^η και 1^η αντίστοιχα, σχηματίζοντας έτσι μια μισόκλειστη γροθιά.
- Για όλες τις παραπάνω τεχνικές ασκήσεις ισχύουν τα εξής:
 - α) Ο πήχης και ο καρπός του δεξιού χεριού σχηματίζουν μια ευθεία γραμμή.
 - β) Η κίνηση εκτελείται μόνο από τις δύο πρώτες φάλαγγες των δαχτύλων.

Το απογιάντο (aroyando)

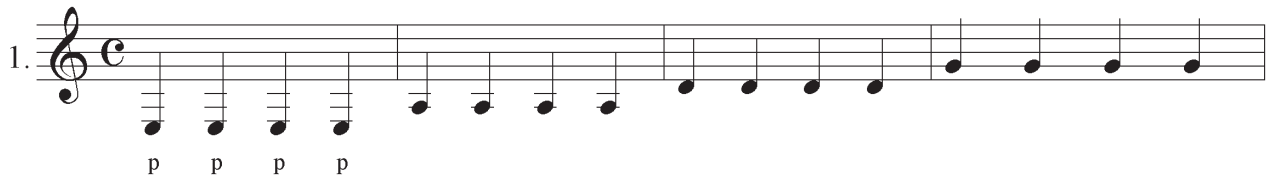
Τις παραπάνω ασκήσεις μελετούμε με ελεύθερο χτύπημα των χορδών που στην κιθαριστική ορολογία λέγεται «τιράντο». Υπάρχει όμως άλλος ένας τρόπος χτυπήματος, που λέγεται «απογιάντο» (= στηριγμένο χτύπημα) και τον οποίο χρησιμοποιούμε όταν θέλουμε να δώσουμε μεγαλύτερο ηχητικό όγκο και να προβάλλουμε μουσικές φράσεις.

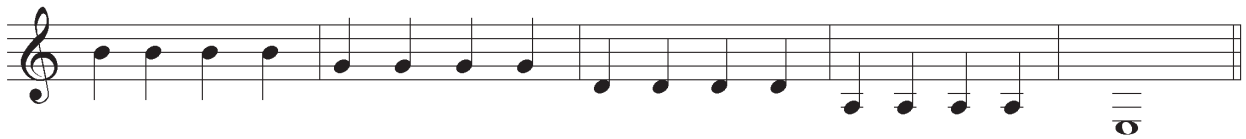
Κατά την εκτέλεση του κτυπήματος «απογιάντο», τα δάχτυλα συμπεριφέρονται αρχικά όπως ήδη μάθαμε, αλλά τελειώνουν την τροχιά τους ακουμπώντας στη γειτονική χορδή. Ο αντίχειρας στηρίζεται στην αμέσως χαμηλότερη χορδή, ενώ τα υπόλοιπα δάχτυλα στην αμέσως πιο πάνω. Φυσικά ο αντίχειρας δεν μπορεί να χτυπήσει με απογιάντο την πρώτη χορδή (Μι) και το ίδιο ισχύει για τα άλλα δάχτυλα και την έκτη χορδή (Μι μπάσο).

Όταν ο αντίχειρας παίζει απογιάντο, χαμηλώνει κατευθείαν προς την κάτω χορδή και, μόλις την συναντήσει, χαλαρώνει ξαναγυρίζοντας με μια μικρή περιστροφή στο σημείο εκκίνησής του. Δεν πρέπει στην κίνηση αυτή να εξασκήσουμε υπερβολική δύναμη, παρά μόνο να πλησιάσουμε την κάτω χορδή με το φυσικό βάρος του δαχτύλου. Τα δάχτυλα δείκτης, μέσος και παράμεσος προετοιμάζονται για να παίξουν απογιάντο όπως και στο ελεύθερο χτύπημα. Όταν χτυπήσουν την χορδή, συνεχίζουν την κίνησή τους μέχρι να συναντήσουν την επόμενη χορδή. Κι εδώ ο ήχος παράγεται αβίαστα με μόνο το φυσικό βάρος των δαχτύλων.

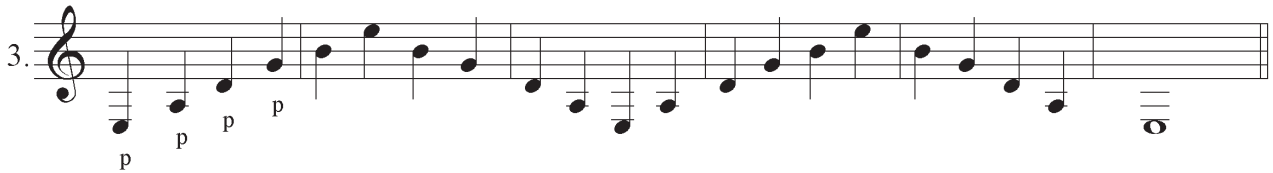
- Οι ασκήσεις που ακολουθούν, αφορούν αποκλειστικά το δεξί χέρι και πρέπει να μελετηθούν και με τους δύο τρόπους χτυπήματος (απογιάντο και τιράντο), εκτός από τις ασκήσεις αρ. 9 και 10 που ενδείκνυται να μελετηθούν με ελεύθερο χτύπημα των χορδών.

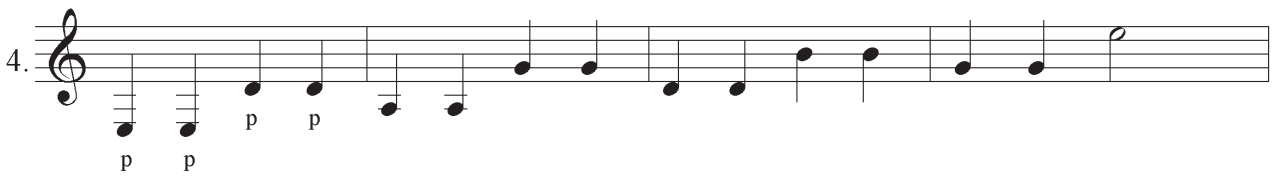
**Ασκήσεις αντίχειρα (p), δείκτη (i), μέσου (m) και παράμεσου (a)
σε ανοικτές χορδές**

1.

2.

3.

4.

5. *i a i a*
m a m a
i m i m

6. *m a m a*
i m i m

7. *a m a m*
m i m i

8. *p a p a*
p m p m
p i p i

9. *a p a p*
m p m p
i p i p

10. *m a m*
i m i

11. *m a m*
i m i

12. *p p p p p p*

The image shows a page of guitar exercises. It is divided into three systems, numbered 9, 10, and 12. Each system consists of two staves of music. System 9 includes dynamic markings 'a p a p', 'm p m p', and 'i p i p'. System 10 includes 'm a m' and 'i m i'. System 11 includes 'm a m' and 'i m i'. System 12 includes 'p p p p p p' and a time signature change to 2/4. The exercises consist of various rhythmic patterns and melodic lines.

1.2. Τεχνική αριστερού χεριού

Πριν τοποθετήσουμε και κινήσουμε τα δάχτυλα του αριστερού χεριού πάνω στην ταστιέρα, πρέπει να σταθεροποιήσουμε την συμπεριφορά του αντίχειρα που, αν και δεν πιέζει τις χορδές, παίζει ωστόσο σημαντικό ρόλο σαν στήριγμα και οδηγός του χεριού και των δαχτύλων.

Τα δάχτυλα του αριστερού χεριού συμβολίζονται με αριθμούς ως εξής:

δείκτης	1
μέσος	2
παράμεσος	3
μικρός	4

Μια και οι προκαταρκτικές ασκήσεις περιορίζονται στα τέσσερα πρώτα τάστα (1^η θέση), ας δούμε την ιδανική θέση του αντίχειρα την ώρα που τις εκτελούμε.

Ο αντίχειρας βρίσκεται στο ύψος του δεύτερου τάστου και έχει την άκρη του πιο κοντά στην πάνω άκρη του μπράτσου της κιθάρας. Λειτουργικά ο αντίχειρας αντισταθμίζει το βάρος των δαχτύλων πάνω στην ταστιέρα και δεν στηρίζει το μπράτσο, συνεπώς η πίεση που ασκεί είναι ελάχιστη. Πρέπει επίσης, να αποφεύγουμε να εξέχει ο αντίχειρας πάνω από την ταστιέρα καθώς και να κρεμιέται πάνω της.

Την επαφή με την ταστιέρα ξεκινούμε με ένα μόνο δάχτυλο και μάλιστα με το 2 (μέσος), επειδή είναι το πιο δυνατό και έχει μεγαλύτερη ικανότητα στην πώση.

Στην αρχή η επαφή με τις χορδές πρέπει να γίνει με απλό τρόπο, χωρίς να δοθεί σημασία στην τονική ακρίβεια. Φανταστείτε ότι χτυπάτε με το δάχτυλο ένα τραπέζι με πάχος όσο και το μπράτσο της κιθάρας, έχοντας τον αντίχειρα κάτω από το τραπέζι. Μετά από αυτή την προετοιμασία, το 2 μπορεί να περιορίσει τη κίνησή του σ' ένα μόνο τάστο, (π.χ. το 2^ο τάστο), στο σημείο όπου θα μπορέσει να πετύχει το καλύτερο ηχητικό αποτέλεσμα. Αυτό το σημείο βρίσκεται κοντά στο χώρισμα, προς το τέλος του τάστου. Το δάχτυλο πιέζει την χορδή, σχηματίζοντας με τις φάλαγγες καμπύλη, με το ακριανό μέρος της ψίχας. Είναι σημαντικό να μην λυγίζει η 1^η φάλαγγα προς τα μέσα, όπως και να μην στηρίζεται το δάχτυλο σ' ένα σημείο πολύ κοντά στο νύχι.

Οι ασκήσεις που ακολουθούν πρέπει να μελετηθούν αργά και προσεκτικά με στηριγμένο κτύπημα της χορδής (apoyando).

Ασκήσεις αριστερού χεριού

1. *i m i m*

2.

3.

4.

5. *i a i a*
m a m a
i m i m

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

Οι ασκήσεις 1-12 περιέχονται στην μέθοδο κιθάρας για αρχαρίους “Guitar Gradus” του Ruggero Chiesa.